

Број:48
Датум: 31. 3. 2026.

Х МЕЂУНАРОДНО АРХИВИСТИЧКО САВЕТОВАЊЕ „НИШ 2026“

ПОЗИВ ЗА ПРИЈАВУ ТЕМА

Поштоване/и,

Архивистичко друштво Србије са овогодишњим домаћином Саветовања Историјским архивом Ниш, уз подршку Министарства културе Републике Србије, а у сарадњи са Међуопштинским историјским архивом Чачак, организује Х Међународно архивистичко саветовање.

Саветовање ће се одржати у Нишу од 7. до 9. октобра 2026. године.

CTRL+A(rhiv)

На овогодишњем, десетом по реду Међународном архивистичком саветовању *CTRL+A(rhiv)* кроз понуђене теме желимо да преиспитамо концепт и улогу архива, архивске делатности и позива архивиста у садашњем преломном тренутку за архивску струку као и да заједнички размишљамо о визији архива у будућности у ери снажног развоја информационих технологија и вештачке интелигенције. Да ли ће архиви постојати у будућности, у ком облику, колико ће се традиционални концепт архива мењати, да ли смо и колико као стручњаци спремни да прихватимо и имплементирамо иновације у свој свакодневни рад, какви су изазови пред нама у погледу прикупљања, чувања, сређивања и обраде, презентовања архивске грађе, њене доступности и медијског позиционирања архива у будућности? Како видимо мисију архива у будућности? Како се прилагођавамо новим захтевима корисника и потребама заједнице, колико смо спремни на промене, учење, промене у приступу свакодневном раду?

Очекујемо радове којима ће се дати теоријски оквир за важна стручна питања али и примере добре праксе и практична искуства којима ће се унапредити знања и услуге архива како бисмо могли да одговоримо адекватно и благовремено на изузетно брзе промене у друштву и свету који нестаје и новом који настаје пред нашим очима.

Организациони одбор Саветовања, у складу са одлуком Извршног одбора Архивистичког друштва Србије, расписује овогодишње теме саветовања:

I Архиви на прекретници: Архиви и архивистика у суочавању с технологијама и праксама 21. века (информатичке, социјалне, историјске перспективе).

У оквиру ове теме утврђене су подтеме: сагледавање концепта традиционалног архива у будућности; редефинисање улоге архива и делатности архивиста; развијање нових знања и вештина за архивске стручњаке; савремене технологије у архивима (рад архивских служби и дигитални алати); примена вештачке интелигенције у заштити културног наслеђа уопште и посебно у архивској делатности (потребе, могућности, ризици); виртуелна читаоница – реалност или будућност; стратешко планирање у култури и у архивима, шта су стратешки циљеви, потребна средства; стандардизација архивске делатности, примена међународних архивских стандарда у дигиталном добу; изазови публикавања архивске грађе у дигиталном добу – традиционално *vs* дигитално; дигитална хуманистика (дигитална историја); истраживање и писање историје у дигиталном добу; архиви у медијском простору у дигиталном добу; изазови архивске педагогије у дигиталном добу; право на доступност архивске грађе и право на заштиту личних права и приватности у дигиталном добу.

II Актуелна питања архивске службе

У оквиру ове теме биће разматрани радови који дају теоријски оквир или практични одговор на изазове савремене архивске службе из области заштите архивске грађе ван архива, сређивања и обраде, категоризације стваралаца, категоризације фондова, разграничења архивских фондова, израде научно-информативних средстава (описивање архивске грађе у складу са стандардима), презентације архивске грађе (традиционални и иновативни начини); историја архива и архивске делатности; техничке заштите архивске грађе; заштите људи и радног окружења; услова и смештаја архивске грађе; вођења евиденција у архивима (традиционално и дигитално); топографски показивач (методологија израде и ажурирања); еАрхив; традиционално и електронско канцеларијско пословање, еПисарница; вредновање архивске грађе код стваралаца (листе категорија, рокови чувања); вредновање архивске грађе у архивима, проблематика дигитализације и микрофилмовања; стручна архивистичка упутства (ревизија постојећих, израда нових, предлози...); преиспитивање Закона о архивској грађи и других прописа везаних за архивску делатност; рад са корисницима и решавање захтева корисника (изазови и решења); нова периодизација архивских фондова, разматрање и предлози; техничка заштита архивске грађе у архивима; утицај климатских промена на заштиту архивске грађе; заштита животне средине и радног окружења у архивима, утицај загађења; проблематика доступности архивске грађе (заштита података о личности и других осетљивих врста архивске грађе); ауторска права и архивска грађа; генеалогска истраживања (методологија и поступак); архиви и њихова улога у борби за праведније

друштво (документовање кршења људских права, ратних разарања, страдања, терора); (нова) архивска терминологија; опасност од „контролисане“ прошлости, изазови (селективног) документовања прошлости; улога струковних друштава у будућности.

III Аграрна историја Србије/Југославије у периоду 1918-1990. кроз архивску грађу у архивима

Рок за подношење пријава је 25. април 2026. године. Пријаве слати на адресу Архивистичког друштва Србије arhivistickodrustvosrbije@gmail.com.

Пријава треба да садржи:

1. Податке о аутору/ауторима (име и презиме, звање, установа у којој ради, e-mail, контакт телефон)
1. Наслов рада (великим словима)
2. Апстракт (до 200 речи)
3. Кључне речи (до 10 речи)

Аутори би требало да пријављују искључиво оригиналне теме и радове који до сада нису објављивани и који представљају њихов лични допринос предложеној теми.

Накнадне пријаве након утврђеног рока неће се разматрати.

Након закључења рока за доставу пријава, Организациони одбор АДС ће одлучити о прихваћеним пријавама и о томе обавестити ауторе.

Рок за доставу завршених радова је 1. септембар 2026. године. Прихваћени радови ће бити објављени у Зборнику радова након одржаног саветовања уз претходно рецензирање и категоризацију.

Аутори радова као и сви заинтересовани за учешће на саветовању биће о свему благовремено обавештавани путем веб-сајта Архивистичког друштва Србије (www.arhivistickodrustvosrbije.org.rs) и лично електронском поштом.

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР
X МЕЂУНАРОДОГ
АРХИВИСТИЧКОГ САВЕТОВАЊА
„НИШ 2026“